

Szünóra.

Aranyóra.

Még a hadikórházban történt. Kedves Eleonóra nővér serényen foglalkozik betegei között, mikor egyszerre csak nagy örömmel siet hozzá egy bácsika: „Jaj, hát maga az a kedves testvér Aranyóra, aki olyan jól megápolt engem a pesti ispotályban!”

Hittan órán.

1. Mózes vesszőcsapására a Vöröstenger szétnyílt úgy, hogy a zsidók szárazlábbal átúszhattak a túlsó partra.

2. Boldogult szentséges atyánk, XV. Benedek 1914 szeptember 3-án vette fel a pápai trónt.

3. Mit jelent az oltáron a PX? — „X. Pius,” felelték egyhangúlag.

4. Urunk megkereszteléséről van szó. Az egyik kicsi szerényen megkérdi: „Ugye, főtisztelendő úr, a szenteltvizet most mind a Jordán vizéből hozzák?”

Betegségek.

Az egyik gyermek orvosnál volt. „Na, Stefi, mit mondott a doktor bácsi, mi bajod van?” — „Lépcső hurutom van.” (légesőhurut) — felelt a gyermek egész komolyan.

Hittan órán a szent kenet fölveteléről lévén szó, a tisztelendő úr megkérdezi a gyermekeket, ismernek-e olyan betegséget, ami életveszélyes? Rögtön felmutat egy kis leány és nagy szakértelemmel kivágja: „Életveszélyes betegség a tüdő hutyhurut (csúcshurut) is.”

Asz a matyar nelf!

Megbetegedett egyik növendékünk, aki éppen főszereplő lett volna valami ünnepségen. Német kedves nővérünk csodálkozott rajta: „Petik ez náty páj, merd penn fan a monokrampan (a programban) is.”

Mikor bíróság előtt kellett kutya-ügyben tárgyalnia. — hogy ott mit beszélt, nem tudjuk, — de így számolt be róla: „Az urakok annyiszor kérdezték: „Hát tulajdon, kié a kutya gazdája?”

KÖZPONTI LAP

Havi közlemények
szent Vince szeretet-leányai számára.

15. ÉVFOLYAM.

1929.

2. SZÁM

TARTALOM: A nagy szellemek találkoznak. — A szent fogadalmak. — Gyermekek nevelés. Neveljünk lelkiismeretességre. — Műalkotás ismertetése. Tanítási tervezet. — Szent Vince életéből. A szegénység szeretete. — Ratisbonne Alfonz. — Szent Vince gondolataiból. Alázatosság. — Társulati hírek. 1. Csodás gyógyulások Boldog Lujza közbenjárására. 2. A belga missiótelep karácsonya. 3. Nővéreink a földrengés alatt. 4. XI. Pius a kicsinyek között. — Elienne Ker. János. 9. Az új generális atya. — Szünórák. 1. Erősfogadás. 2. Jézuska az ovodában.

A nagy szellemek találkoznak.

(Főtisztelendő Verdier (Verdié) generális atyától.)

Ezt a pár szót boldog Lujza anyánk vigiliáján intézem kedves nővéreimhez. Róla akarok beszélni.

Egy ismert közmondás szerint: „A nagy szellemek találkoznak.” Ez még akkor is igaz, ha e szellemek életútja különböző. És most bizonyára boldog Lujzára és szent Vincére gondolnak, kedves nővéreim. De nem találták el, legalább egyelőre, nem.

A két nagy szellem, akikre célok: az egyik avilai szent Terézia, a szemlélődő élet képviselője, a másik Depaul szent Vince, a tevékeny élet tökéletes megvalósítója.

Nemrégem olvastam valamit, és vártatlanul akadtam rá e két nagy szellem találkozására. Halljuk csak szent Teréziát: „Az Úr cselekedeteket vár tőlünk. Azt akarja, például, hogy áhitatgyakorlatainkat azonnal abbahagy-

juk, mihelyt észrevesszük, hogy egy beteg épülésunkra szorul." — Ez pontosan ugyanaz, amit szent Vince a Szabályokban így fejez ki: *A betegek szükséges ggámolitását lelkigyakorlataik elé kell helyezniök.* Mert — magyarázza később — *akkor Istent Istenért hagyják el.* Az eszméknek és szinte még a kifejezéseknek is ez a találkozása mutatja, hogy e nagy szellemek közül sem az egyik, sem a másik nem állította ellentétbe a szemlélődő és a tevékeny életet. Amikor szent Terézia a jócselekedeteket ajánlja az ő kármelitáinak, azzal nem törekszik csökkenteni bennük a szemlélődő életet. És amikor szent Vince megengedi leányainak, hogy Istent Istenért hagyják el, szintén nem azt érti rajta, hogy csökkentsék lelkükben a szemlélődő életet, az Istennel való egyesülést. Hiszen a szegényben mindenkor Jézus Krisztust látják, tehát nem fordítják el róla tekintetüket, és nem szünnek meg őt szemlélni bennük.

Ezzel a kis reflexióval a fenti közmondás igazságát akartam eléjük állítani. Most pedig térjünk vissza arra a két nagy szellemre, akiket e sorok elején említettem s akikre önök is gondoltak. Mert igazán nagyok. S nagyságuk nem emberi, hanem isteni. Találkoznok kell tehát. És annál könnyebben találkoznak majd, mert Isten mindkettőjüknek nagy szívet adott.

Szent Vincének bizonyára nagy szelleme és nagy szíve volt. De boldog De Marillac Lujzának nem kevésbé. Találkozási, érintkezési pontjuk szükségképpen a jó Isten, az istenes lelkek központja és végcélja. De ha Istenben tekintjük őket, úgy találjuk, hogy — ha szabad így mondanom, — még egy külön találkozási pontjuk is van, s ez a szegények szeretete. És pedig a szegények között is a legszegényebbeké: azoké, akiknél az anyagi nyomorral még a magas kor vagy a betegség nyomora is társul. Jól tudjuk, hogy e két nagy szellem és két nagy szív Istenben való találkozásából nagy művek keletkeztek, amelyek egyik legszebbike Társulatuk megalapítása a szegény betegek szolgálatára.

Pedig, az igazat megvallva, e két léleknek szelleme,

szíve, munkássága éveken keresztül oly utakon haladt, amelyekből senki sem sejtette jövődő találkozásukat.

Le Gras úrnő hivatása — úgylátszott — a világi élet volt. Házasságra lépése, amelyet erényeivel szentel meg; anyasága, amelyben keresztény gyengésséggel egészen a jó Istennek neveli fiát; özvegysége, amelyet csendben és a házi gondok homályában tölt el; mindez semmiképen sem hozza őt közelebb Vince úrhoz. Ez utóbbi pedig anynyira el van merülve újszülött Társulatának vezetésével és megszervezésével, a gályarabokért magára vállalt hivatalával és a Szeretet-Egyesületek megalakításával és irányításával, hogy — mint maga is mondogatta — esze ágában sem volt Társulatuk megalapítása, sem pedig ama szeretetművek létesítése, amelyek azóta oly elterjedtek Isten Egyházában.

És e műveknek mégis meg kellett születniök és Társulatuknak alapítatnia. Azért az isteni Gondviselés e két szellem munkásságát lassan-lassan egymás felé irányította. Hosszabb ideig tartó együttműködésükből — az isteni Gondviselés által kitűzött napon és helyen — megett a találkozás, azaz a Szeretet Társulatának és a Szeretet Műveinek kezdete.

És mihelyt megszülettek a Szeretet világában, a Társulat és a Művek gyarapodnak és sokasodnak. Együtt terjednek el, és a földkerekség végső határáig elviszik ennek a két szent névnek: szent Alapítónknak és csodálatos Munkatársának áldott nevét. Ezt a két nevet még az utolsó napok is hangoztatni fogják, amikor megszűnnek majd a századok, és megszűnik az idők mérése.

Ezt a két nevet mindenkor és mindenütt, mindenkinek ismernie kell!

De Marillac Lujza tehát szent Vince lelki vezetése alá került. A genfi püspök után, Vince úr. Azt hinnök kétségkívül, hogy ez egészen mindegy. Hiszen e két nagy Szentnek természetfölötti barátsága oly tökéletes volt, hogy Szalézi Ferenc a Szűz Máriáról nevezett Vizitációsrend vezetésében való helyettesítésére, Vince urat találta a leg-

alkalmasabbnak. Igen, mindegy az. És mégis... mégsem mindegy. Egy árnyalati különbség van közöttük, s ez első tekintetre szembetűnik.

Vajjon De Marillac Lujza a Szeretet Leányainak anyjává lett volna-e, ha Szalézi Ferenc lelki leánya marad? Ezt bátran kétségbevonhatjuk. Lehet, hogy Szűz Mária leányává lett volna, hiszen ifjúkori hajlamai nem gördítettek akadályt e szép hivatás elé. Tökéletesbült és megszentült volna, az bizonyos. S vajjon boldoggá és idővel szentté is avatták volna-e? Vakmerőség nélkül ezt is föl-tételezhetjük. De a Szeretet Leányainak Társulata nem született volna meg, vagy pedig a jó Isten más eszközt választott volna ki, hogy neki életet adjon.

Hogy a Társulat életre keljen és benne a szeretet-művek oly szép virágzásnak indulhassanak, ahhoz szükséges volt, hogy De Marillac Lujzának nagy szelleme, végtelenül gyengéd szíve és az élet minden szenvedését jól ismerő lelke Vince úrral találkozzék, hogy ő legyen erélyes és egyben szeretetteljes lelki vezetője. És viszont, hogy a Szeretet Leányainak Társulata életre kelhessen, szükséges volt, hogy Vince úr — akit eddigi alkotásai már előkészítettek e nagy mű megalapítására, — De Marillac Lujzával találkozzék, és az értelmes és engedelmes esz-közévé legyen.

De mit is tehetett volna nélküle? Vince úr magára hagyatva is, minden bizonytal találkozott volna misszióiban olyan jó falusi leányokkal, akiknek szíve-lelke egészséges, karja és akarata erős, akik fenkölt keresztény idealizmusukban féltek ugyan a világtól, de sokkal szegényebbek voltak, semhogy a zárdai életre gondolhattak volna. Mert oda csak a gazdag, vagy legalább is jómódú családok leányai léphettek be.

Hogy a tökéletességre áhító szegény leányok részére is megnyílt a tökéletesebb lelki élet ajtaja, az csak Vince úr és De Marillac Lujza együttes munkálkodásának és elhatározásának köszönhető. Hozzá még e jó leányok annyira megszokták a friss levegőt, hogy nem is élhettek

volna a zárda falai és vasrácsai mögött. Mindamellett annyira áhítottak a munka és önfeláldozás után, hogy szívesen meghozták személyük és szabadságuk áldozatát. (Különben olvassuk el szent Vincének 1643 január 25-én tartott konferenciáját.) Vince úr e leányok egyikét-másikat talán a Szeretethölgyek segítségére is elküldte volna Párizs plébániáira, de Társulatukat, minden valószínűség szerint, nem alapította volna meg.

Hogy a Szeretet Leányainak Társulata összes szeretetműveivel együtt létrejöjjön, ahhoz De Marillac Lujzának Vince úr vezetése, Vince úrnak pedig Lujzának segítése kellett. Ezenkívül úgy a vezetéshez, mint a segítséghez nagy szellemre és nagy szívre volt szükség. Ez meg is volt, azért minden nagyon jól sikerült.

Fölösleges, hogy részletesen elmondjam, hogyan vezette és készítette elő szent Vince lelki leányát arra, hogy fokozatosan a Szeretet első Leányává és a többinek, egész légióinak, anyjává legyen. Mindezt jól tudják, hiszen ismerik szent Vincének intelligenciáját és okosságát, valamint nagy bölcsességét és élő hitét is.

Az is fölösleges, hogy részleteiben elmondjam, miként követte Le Gras asszony kiváló igazgatójának irányításait és oktatásait. Az ő engedelmissége nem téllen, hanem munkás, alárendelt, felvilágosult, gyors és állhatatos volt. Ezt is mind jól tudják, hiszen bizonyos szent feltékenységgel töreksenek megismerni családi hagyományait, lelki nemességük mivoltát és azoknak kiváló tulajdonságait, akik Krisztusban és a Szeretetlenben atyjuk és anyjuk.

Azért egyszerűen csak arra kérem önöket, kedves nővéreim, adjanak velem együtt hálát az isteni Gondviselésnek, hogy Egyházának és a szegényeknek ezt a két nagy szellemet és ezt a két nagy szívet adta. Hálálkodjunk az isteni Gondviselésnek azért is, hogy az egyiknek is, másoknak is útját oly jól irányította, hogy kölcsönös együttműködésükből és az isteni akarattal való egye-ülésükből megszületett az a Társulat, amelynek holdogán és szent büszkeséggel leányai lehetnek.

Végezetül, e sorok összefoglalása és emléke gyanánt, néhány szót hagyok hátra. Egy hírneves író nemrégben e szavakkal fejezte be egyik tanulmányát De Marillac Lujzáról. Miután felsorolta kiváló tulajdonságait, hozzátette: „Egész különös módon meg tudta érteni Vince urat. Senki sem értette meg Vince urat annyira, mint De Marillac Lujza, s ebben rejlett egész nagyságának alapja.” — Igazán nem mondhatott volna jobbat ez az író!

Ha megért valaki egy nagy embert, egy lángészt, egy szentet, — mondom, megért, nem pedig felületesen ismer, — akkor ő maga is hasonlónak lesz hozzá és arányosan növekszik az ő nagysága, lángesze, szentsége is. Nos, ha azt állítjuk, hogy De Marillac Lujza jobban megértette szent Vincét, mint bárki más, azt jelenti ez, hogy mindig jobban hasonlított lelki vezetőjéhez és mintaképéhez. Ez teszi őt naggyá Isten és emberek előtt. Ez az ő nagyságának igazi és biztos alapja, és ez a legnagyobb dicséret boldog Anyjukról.

Kedves nővéreim, mindegyikük jól tudja, hogy leginkább úgy tisztelhetik atyjukat és anyjukat, ha hasonlókká lesznek hozzájuk. De az csak úgy lehetséges, ha tanulmányozzák és megértik őket. Ezt a tanulmányt azonban szívvel-lelélekkel végezzék.

Boldog anyjuk, az ő szép ünnepén, mindegyikükhöz így szól: „Leányaim, értsék meg és kövessék szent Vincét, amiként én megértettem és követtem őt.” — Nagyon jó. Én pedig még hozzáteszem: Hogy jól megérthessék és követhessék szent Vincét, tanulmányozzák, értsék meg és kövessék dicső Anyjukat. Ez a kettős megértés lesz Isten előtt való nagyságuknak alapja. Ebből fejlődik majd hivatásuknak és a szegényekért való önfeláldozásuknak megértése és szeretete is.

E nagy szellemek közelében az önök szelleme is hitelt töltökezik. E nagy szívek közelében az önök szíve is szeretetben tágul ki. E nagy szentek közelében önök is a Szeretetnek szent Leányaivá lesznek.

Párizs, 1928 március 14-én.

A szent fogadalmak.

(Főtisztelendő Cazol igazgató atyától.)

Március hó folyamán sok minden alkalmas arra, hogy a Szeretet Leányainak figyelmét lekösse és lelkében égő vágyat keltsen a tökéletesedésre és Istennel való egyesülésre.

Itt van mindenekelőtt a nagybőjti szent idő, az ő szent szigorúságaival. Azután boldog Lujza és szent József ünnepe. Végül pedig Gyümölcsajtó Boldogasszony ünnepén szent fogadalmak megújításának nagy napja.

De nem is hinnők, mennyire megegyeznek ezek a látszatra össze sem férő dolgok! És éppen szent fogadalmak azok, amik ezt az egységet megteremtik. A bőjti szent idő például, éppen a vezeklés által — aminek a szimbóluma — előkészíti lelküket arra a szent önfeláldozásra, amit szent fogadalmak megkívánnak. Dicső Anyjuk a Szeretet minden leányának példaképe és szent hivatásuk legszébb ideálja. A jóságos szent József — az ő munkás életével, alázatosságával és Jézussal való egyesülésével — tökéletes példaképe az önök életének. A szent fogadalmak pedig magukban foglalják szent Vince igazi leányának egész tökéletességét, mert azok énjüknek föláldozása és Istennek tetsző áldozata.

Nagy dolog ez az áldozat! Sajátmagát elfeledi mások szereteteért! Lám, éppen ellenkezője ez annak, ami a földön az emberek között uralkodik, mert azok csak sajátmagukat szeretik, és a többi elfeledik!

Az áldozat kiváló módon keresztény dolog. Nem állítom, hogy a pogányok nem ismerték volna. Ismerték és gyakorolták is az önfeláldozást a családért és a hazáért. Mégis Jézus Krisztus volt az, aki azért jött a földre, hogy megtanítsa rá oktatásaival és példájával, megtestesülésé-

vel, názáreti életével és még inkább kereszthalálával, amely a legnagyobb és legmagasabb áldozat. És miután Üdvözítők példát adott rá, még azt is hozátette: *Ha valaki utánam akar jönni, tagadja meg önmagát, vegye föl keresztjét és kövessen engem.* (Máté 19. 24.) Ettől kezdve az áldozat polgárjogot nyert a keresztények életében.

Nos, az önök szent hivatása és fogadalma is mi más, mint saját énjük feláldozása Isten nagyobb dicsőségére?

Már e szent állapotra való meghívásuk is nagy áldozatot kíván. Amiként Ábrahámhoz, Isten önökhöz is intézte a hívószót: *Menj ki földedről és rokonságod közül és jöjj ama földre, melyet mutatok neked.* (Gen. 12. 1.) És önök elmentek és odamentek, ahová Isten hívta önöket. És azóta életük minden napja folytonosan megújuló áldozattá lett.

Tényleg, mindennap megtartják a szent Szabályt, elvégzik munkáikat, gyakorolják a szeretetet és engedelmességet. És mindezen tények megannyi áldozattal járnak.

Ezt az igazságot nem kell elfelednünk. Mert a természetnek nem tetszik az áldozat. Az szeretné visszavenni, amit adott és fölszabadulni mindattól, ami nehéz. A kis poszáta madár meleg fészket csinál magának a tövisborkorban is. Így tesz a természet is. A tövises és minden oldalról áldozatokkal körített életben is épít magának egy kis fészket, amelyben édes napokat tölt el, s nem szúrják a környező tövisek.

A szent fogadalmakat a legmagasabb értelemben vett áldozatnak mondhatnók. Mi is az a fogadalom? Az ember nagyon kicsiny és nagyon nyomorult ugyan, de van egy kincse: a szabadsága, a szabad akarata. Az igaz, hogy szabadságától függ örök üdve vagy örök veszte. De még Isten szolgálatában is szabadon élvezheti az élet örömeit, a föld javait, a családi életnek szeretetét és kellemeit; egyszóval, ebben az életben azt a természetes boldogságot, amit Isten minden teremtménye részére fenntartott.

Mily szép dolog tehát, hogy ily nagy javukat, mint

amilyen a szabadság, fölálldozhatják a jó Istennek! Hogy lemondhatnak a szív örömeiről, az élet kellemeiről, a föld javairól, az akaratukról való szabad rendelkezésről, és mindezt Istennek és a szegények szolgálatának szentelhetik! Lám, ezt teszik, amikor szent fogadalmaikat megújítják. Lám, ebben áll szent hivatásuk szépsége, nagysága, magasztos volta!

Tartsák tehát nagy szerencsének, hogy újból Istennek adhatják át magukat. Vegyék nagylelkűen újból vállukra keresztjüket. Örüljenek, hogy minden évben újból eljöhettek, és újból Üdvözítőnknek szentelhetik magukat, hogy egyszer s mindenkorra Istené legyenek. Ki foghatja föl ennek a minden évben megújuló áldozatnak nagyságát és érdemeit, amelyet évről-évre jobban és jobban éreznek is!

Valóságban tehát ebben áll szent fogadalmaik megújítása. De minden attól függ, milyen lelkülettel és buzgósággal végzik e szent ténykedést. Ha azt akarják, hogy eredményeiben is hatásos legyen, áldozatul kell hozniok szívüket minden szeretetével és minden nagylelkűségével; értelmüket mind ama nagy és magasztos gondolatokkal, amelyek számúzik majd lelkükből szent hivatásuk munkáinak lekicsinylését vagy közönséges felfogását. Végül áldozatul kell hozniok akaratukat azzal az erélyes elhatározással, hogy semmi sem ingathatja meg hűségüket amaz esküjük betartásában, amit az isteni Mester kezébe letettek, életre-halálra.

Amint mondtam már, szent fogadalmaik lényege az áldozat. Azért a megújításra való legjobb készüllet az, ha mindig szemük előtt tartják, hogy mire vállalkoztak, és az áldozat szellemében mindinkább megerősödnek. Ha sokszor fontolgatják, mit kíván önöktől az édes Üdvözítő a Megújítás pillanatában, és mily szívesen látja, hogy az ő szerelmeért fölálldozzák egész énjüket.

De azután ne is vonjanak ebből semmit sem vissza. A Megújítás áldozata Ábrahám áldozatához hasonlítson. Lelkületük olyan legyen, mint ezé a szent pátriarkáé, azzal a különbséggel, hogy önök be is fejezik az áldozatot.

Isten így szólt hozzá: „Vedd egyetlen fiadat, Izsákot, és áldozd fel őt égő áldozatul az egyik hegyen, melyet mutatok neked!” (Gen. 22. 2.) És Ábrahám fölkel és magával vivé Izsákot. Fölment a hegyre, hogy feláldozza őt. De midőn kezét fölemelte, hogy megölje Izsákot, egy angyal visszatartotta. A jó Isten megelégedett Ábrahám jóakarásával.

Nem egyszer mi is így vagyunk áldozatainkkal; nem fejezzük be teljesen. Ott van a mi Izsákunk is, akit jobban szeretünk, mint kellene. Lám, a jó Isten az ő feláldozását kívánja tőlünk. Szívünk mélyén halljuk az ő szavát: „Áldozd föl nekem kedves Izsákodat!” — Talán az évi szentmagány, talán a szent fogadalmak megújítása alkalmával vagy akkor szól hozzánk az Úr, amikor szent kegyelme bensőségesen érinti lelkünket. Ábrahámmal együtt mi is azt mondjuk: „Igen, Uram!”

És fontolgatjuk az áldozatot, és talán a legszebb elhatározásokat tesszük. Még karunkat is fölemeljük, hogy végbevigyük. De ez a kar soha sem csap le! Pedig talán senki sem tart vissza és semmi sem akadályoz, hogy befejezzük áldozatunkat... csak kevés hozzá a bátorságunk. Nem jutottunk el az áldozat befejezéséig, és kedves Izsákunk velünk együtt leszáll a hegyről. És a Megújítás után ott vagyunk, ahol előtte voltunk.

Adja Isten, hogy szent kötelezettségeik legközelebbi megújítása alkalmával ne így legyen a dolog. Csapjanak le bátran kedves Izsákjukra. Erősítsék meg magukat sajátmaguk ellen, és fejezzék be teljesen áldozatukat. A szep-lőtelen Szűzet kérem, hogy ezen a szép ünnepen védőpajzsát borítsa önökre, és őrizze meg hűségüket egész a halálig.

Gyermek nevelés.

(Nagyontisztelendő Inchelin (Ensen) anyától.)

(Folytatás.)

Neveljünk lelkiismeretességre!

A nevelésben egyik legfontosabb dolog, hogy jókor kifejlesszük a gyermekben a lelkiismeretet az értelemnek azt az ítéletét, amely helyeslőleg avagy helytelenítőleg előzi meg avagy követi a cselekedetet.

Ez rendkívül kényes feladat. A jó Isten különös segítségére van ebben szükségünk, mert a lelkiismeret nagy szerepet játszik a lelki életben és egykor majd az ő bizonyossága szerint ítéltetünk meg. Egy parancsolat annyiban kötelezhet, amennyiben illet minket. És csak annyiban illethet, amennyiben ismerjük azt a parancsolatot. Tehát a megismerés mértéke szerint kisebb vagy nagyobb a kötelezettségünk.

Ha a lelkiismeret megegyezik a törvénnyel, akkor *helyes*; máskülönben *hamis* avagy *téves*.

Ha a téves lelkiismeret tiltott dolgokat is megenged, akkor *tág*. Ha vétket lát ott is, ahol nincs, vagy halálos bűnt lát ott, ahol csak bocsánatos bűn van, akkor *aggályos*. *Farizeusi* lelkiismeretnek mondjuk azt, amely aggályosan kerüli az apró hibát, míg a nagy vétségeket megengedettnek tartja.

Nevelnünk kell tehát a lelkiismeretet, mert különben rossznak tarthatja a jót, és jónak a rosszat. Fejletlen lelkiismeretűek sokszor nem is felelősek elkövetett hibáikért, kivált ha nem volt alkalmuk megfelelő erkölcsi oktatásokban részesülni. De ha saját hibájukból elhanyagolták vagy elutasították a nyújtott oktatásokat, tudatlanságuk többé-kevésbé vétkes Isten előtt.

Az első emberpár eredeti tökéletességében ismerte a jót, és minden nehézség nélkül teljesítette is. A rosszra való hajlandóság ismeretlen volt előtte. De amikor vétkezett az ember, úgy elhomályosodott lelkiismerete, hogy előző oktatás nélkül alig tudja a jót a rossztól megkülönböztetni.

Értessük meg a gyermekekkel, hogy egykor majd lelkiismeretük szerint ítéltetnek meg. Óvakodjanak tehát, nehogy elkövessék, amit ez tilt. Ha pedig kételkednek, kérjenek tanácsot. Azért már zsenge korukban szükségük van tapasztalt vezetőre, aki alkalomadtán felvilágosítja őket. Ez első sorban a gyóntatónak a feladata, de a nevelőnek is. A lélek legmélyén ugyan a Szentlélek Isten működik, de azt akarja, hogy az emberek is segítsék.

A lelkiismeret képzésére szolgálnak az intelmek, az oktatások, a hitoktatás, de különösen a kínálkozó alkalmak fölhasználása. Vigyázzunk, nehogy a látszat után ítélve dorgáljuk meg a gyermekeket hibáért. Figyelmeztetéseink alkalmával láttassuk be magát a rosszat, következményeivel együtt, azután mutassunk rá, mennyi része volt benne akaratuknak. Figyelmeztessük őket a gonoszleleknek ama ravaszságára is, amellyel a vétek elkövetése előtt azt mindenképen kicsinyíti, utána pedig akkora zavart okoz a lélekben, hogy ez emiatt egyik hűtlenségből a másikba esik. Szoktassuk rá gyermekeinket, hogy lelkiismeretük figyelmeztető szavát nagylelkűen kövessék, mert eltompul az, ha megvetik sugallatait.

Hogy helyes lelkiismeretre neveljük a gyermekeket, magunk is helyesen viselkedjünk előttük. Ne tegyük azt magunk, amit helytelennek nyilvánítottunk előttük, más különben megzavarnók lelkiismeretüket és példánk leronatáná azt, amit szavunk fölépített.

Ne tévesszük össze a *félénk* és *túlgyengéd* lelkiismeretet a *szűk* lelkiismerettel. Egészen más elbánásban kell e kettőt részesítenünk. Rendkívüli gonddal kerüljünk minden túlzást és gúnyolódást. Ezzel megfélemlítenünk a túlérzékeny lelkiismereteket és kitennünk a gyermekeket annak, hogy túltegyék magukat minden lelkiismeretességén.

Ha aggályos gyermekre akadunk, világosítsuk föl anélkül, hogy megsebeznök. Biztosítsuk őt, hogy legnagyobb támasza az engedelmesség lesz az iránt, aki Istentől kegyelmet és világosságot kapott az ő vezetésére.

Sohase túlozzunk akár szavainkban, akár viselkedésünkben, magyarázatainkban, avagy szemrehányásainkban. Minél igazabbnak és bölcsőbbnek éreznék bennünket a fiatal szívek, annál inkább megnyílik lelkük a bizalomnak. Mert enélkül nem gyakorolhatunk rájuk üdvös befolyást. Állítsuk szembe előttük az igazságot és a keresztény elveket a világ elveivel és ebből merítsék azt az elhatározást, hogy Isten kegyelmével ellentállnak a rossznak.

Örködjünk a fölött is, milyen tanácsokat adnak egymásnak a gyermekek és hogyan vonzzák egymást akár a jóra, akár pedig a rosszra. Ügyes közbelépéssel könnyen helyreállíthatjuk az igazságot.

Azzal is számolnunk kell, milyen környezetben nevelődnek gyermekeink, milyen nehézségekkel találkozhatnak, milyen veszélyeknek vannak kitéve. Hiszen ettől függ, mit és mennyit kívánhatunk tőlük. Merészség volna egyes szegény gyermek előtt úgy tüntetnünk fel a dolgot, hogy amiket otthon lát, hall, sőt megtenni kényszerül, az mind igen rossz dolog és súlyos bűn. Az ő állapotához és az ő szükségleteihez kell alkalmaznunk felvilágosításainkat, hogy tudják, mit tegyenek, hogy Isten akaratát teljesítsék és ne vétkezzenek. A szülői tiszteletet össze kell egyeztetniök az Isten parancsolatával, amely maga is tiszteletre, engedelmességre, és szeretetre kötelezi őt szülei iránt, de mindenek előtt szent akaratának teljesítését kívánja tőle.

Lám, mily biztos tudást és nagy bölcseséget kíván tőlünk a gyermek lelkiismeretének helyes nevelése. Azért legyünk állandóan annak közelségében, akitől a helyes lelkiismeret származik, és különösen kérjük gyakran a Szentlélek Isten világosságát és kegyelmét.

(Folytatjuk.)

Műalkotás ismertetése...

TANITÁSI TERVEZET.

Tétel: A szent István szobor a Halászbástyánál.

Osztály: Az elemi IV. osztályától kezdve, fölfelé.

Idő: 2 óra. (A második óra az útra kell.)

Tanításom célja:

1. *Alaki cél:* Az érdeklődés fölkeltése a műalkotásokkal szemben. — A monumentális alkotások helyes megsejtelésére való nevelés. — A magyar művészek és a magyar művészet nagybecsülése, nemzeti öntudattal való értékelése.

2. *Tárgyi cél:* A szent István szobor és Halászbástya ismertetése kifejezés, anyag és stílus szempontjából. Szobor és domborumú (relief) fogalma. — Bronz és kőmunkálási különbség.

Módszeres eljárásom: 1. Az előző órán előkészítem az osztályt, hogy tudják, hová megyünk, mit nézünk meg. — 2. Magam is megnézem a szobrot és környékét; kikeresem már előre a legjobb nézőpontokat. — 3. Az útirányt a táblán vázlatos rajzzal előre megállapítom. — 4. Először, mint nagy egészet, megfelelő távolságból szemléltetem a szobrot és környékét, azután közelebbről figyeltetem meg a részleteket. — 5. A következő órán újra föllevenítem a növendékek emlékezetében, amit láttak; nagyobb reprodukcióban megint bemutatom.

Vidékiek képen szemléltetik a szobrot és környékét.

Tanításom menete. Részletes kidolgozás.

Előkészítés: (Az előző rajzóra végén 5-6 perc.)

Gyermekek! A következő rajzórán sétálunk egyet. A Dunaparttól már biztosan láttátok a Halászbástyát. Oda megyünk fel, jól megnézzük közelről.

Célkitűzés: De van ott egy gyönyörű lovasszobor is: szent István király szobra; ezt majd egészen különösen figyeljük meg. Felvázolom a táblára, merre megyünk, odahaza térképen is keressétek ki az utat.

Tárgyalás. Tájékozódás, áttekintés az egészen.

A Tárnok utcán végig haladva, megállok a csoporttal a Szentháromságtéren, innen jól áttekinthetem a szobrot a háttérrel; majd közelebb megyünk, a szobrot most már profilban nézzük; a bástya egy másik része a háttér. Megláttatom, hogy a kerek tornyos, félkörös, faragott oszlopsoros építmény egészen más, mint a mai épületek. Ilyen építkezés az árpádházi királyok idejében volt szokás, a XII.-XIII. században, tehát a középkorban. Ez a bástya ugyan nem olyan régi, de nagy építészünk: Schulek Frigyes azért választotta ezt az úgynevezett románstílust, hogy méltó keretet adjon az ősrégi Mátyástemplomnak. Ez a templom már sok száz éve épült, a sok háború, különösen a törökök nagyon megrongálták. Most azonban megint szépen kijavították, mégpedig szintén Schulek Frigyes műépítész vezetésével, körülbelül 40 évvel ezelőtt.

A szobor, mint egész. Nézzük most a szent István szobrot! Két részből áll. A kőtalapzattól és a bronzszoborból. Már messziről látjuk, hogy az alsó részen ugyanolyan oszlopok és vonalmenetek vannak, mint a bástyán. Ezt úgy mondjuk: egy stílusú a környezetével.

A tulajdonképeni szobor. a) Figyeljük most a felső részt! Büszke tartású, szép paripán, királyi díszben ül szent István. Az aláhulló palást szép vonalban simul a díszes nyereggel ékeskedő lóra. Az egész szobor, befoglaló vonalaival hasonló a környezet alacsony, kúpszerű tornyaihoz. Méltóságos tartás, mégis atyai jóság, nyugalom, biztonság ömlik el az egész alakon. Igazán királyi jelenség. Fején a szent korona, a dicsfény, áldott jobbában az apostoli kettős kereszt ékesen fejezi ki azt, hogy az első magyar király nemcsak hatalmas, hanem szent és apostoli is volt. Mintha csak népéhez beszélne! Vajjon mit mond?! Lépünk közelebb; járjuk körül a szobrot!

b) A talapzat. Ez is két részből áll: a hatalmas alsó részen könnyedén nyugszik a finom faragású kettős oszlopokon a felső, tulajdonképeni talapzat, amelyre a nemes rajzú lovasszobrot helyezte a művész. Ezen a felső részen, az oszlopok közötti mélyedésekben egy-egy képet látunk. Aki megismeri, melyik mit jelent, megmondhatja. (Isten Báránya, apostoli kettős kereszt, a négy evangélista.) — A párkányzat négy sarkán büszke, hatalmas oroslánok néznek a világ négy tájára. Hazánk erejét, hatalmát jelképezik szent István korában. De kifejezői annak a győzelemnek is, melyet szent István a pogányság fölött aratott. Az ő uralkodásának Krisztus evangéliuma adja az alapját, erejét.

A talapzat alsó részén is látunk minden oldalon egy képet. 1.) Szent István az ország törvényhozó nagyjai között, Imre fiával. — 2.) Szent István megkoronázása. — 3.) Szent István templomot alapít. — 4.) Szent István, mint hadvezér, meghódítja Bécset. (Egy-két szót a főbb alakokról. A gyermekekkel is kísérletezem egyet-mást észrevétetni; engedem őket kérdezni, találgatni.)

Összehasonlítás. I. Kiviteli forma.

Hasonlítsuk most össze a fenti szobrot ezekkel az oldalképekkel! Két különbséget találunk.

1.) A felső minden oldalról megmintázott, teljesen szabadon álló alakot ad. Benne áll az egész a levegőben, úgy is mondhatnám: a térben. Ezt nevezzük szobornak.

2.) Az alsók inkább képszerűek. Keretben helyezkednek el, a háttérből azonban csak részben emelkednek ki az egyes alakok. Kidomborodnak. Azért mondjuk az ilyen képeket domború műveknek. Idegen szóval: relief-nek. Vannak lapos domborművek és magas domborművek. Laposak például az érmek, pénzek. A magas fajtájúakat épületeken látjuk inkább, mint díszeket.

II. Anyag. A második különbséget az anyag mutatja, amiből készítették. Ki tudná megmondani, miből van

a szobor és miből a talapzat? — A felső rész, a szobor fémből, bronz-ból készült. Ezt úgy öntik formába. Finomabb részleteket találunk rajta.

Az alsó terméskőből készült. A domborműveket márványból faragták ki. Kemény munka ám ez! Vésővel és kalapáccsal, nagy türelemmel és figyelemmel dolgoznak rajta.

A művészet megbecsülése.

Lépjünk most ismét kissé hátrább! Járjunk még egyszer körül és csodáljuk meg nagynevű magyar szobrászunk: Strobl Alajos ezen kiváló művét.

Ez az alacsony kökerítés kis kerek tornyocskáival, mintegy befejezi az egész alkotást. Azonkívül meg is védi a különféle rongálásoktól. Mert sajnos, vannak ám pajkos gyermekek, neveletlen ifjak, akik nem érik még felésszel, milyen nagy kincse a nemzetnek egy ilyen szobor, s ahelyett, hogy vigyáznának rá, hogy gyönyörködnének benne, játék közben megrongálják. Jóízű ember ilyesmit soha sem követ el.

Strobl Alajos. Elmondom még röviden, hogy Strobl Alajos rendkívüli művészhetséggel megáldott egyén volt, de azért sokat kellett ám tanulnia, gondolkodnia és dolgoznia, de még nélkülöznie is, amíg ilyen gyönyörű szobrot el tudott készíteni. Ez a szobor tehát nemcsak a legelső magyar királyról beszél nekünk, hanem a jeles magyar szobrászművészről is. A szép Halászbástya pedig egyik legnagyobb építészről: Schulek Frigyesről. Az 1000 éves nagy király meglepéssel tekinthet eme két kiváló fiának munkáira. De mi is a legnagyobb elismeréssel és bámulattal adózhatunk nekik.

Nemzeti öntudat. Ha egyszer vidéki, esetleg külföldi vendégeink lesznek (holland, belga) sohase mulasszuk el ezt az elsőrendű magyar műalkotást nekik bemutatni.

Mielőtt innen eltávoznak, mondjuk (énekeljük) el a Hymnust vagy a Magyar Hiszekegyet.

Befejezésül végig sétálunk a Halászbástya terrasán

és folyosóin. Minden félkörös ablak egy-egy panoráma a Dunára, Margitszigetre, a pesti oldalra, Rákosmezőre. Csupa történelem! A lépcsőn lefelé haladva meglátjuk még a Kolozsváry (Márton, György) testvérek több, mint 500 éves szent György szobrának másolatát, majd Tóth János: Hunyadi János 1903-ban készült hatalmas szobrát is. Menetközben még sokszor visszanézünk fővárosunk büszkeségére.

Útközben elmondom a gyermekeknek, hogy van Strobl Alajosnak még sok más szobra is Budapesten. Így például a Múzeumkertben Arany János, az Erzsébet-téren Semmelweiss orvos szobra, a Várban Mátyás kútja. Biztatom őket, sétáljanak szüleikkel valamelyikhez egyik délután, s a legközelebbi rajzórán majd elmondják, ki mit látott, tanult a szoborról.

Budapesten, 1928 december 2.

Szent Vince életéből.

A szegénység szeretete.

Szent Vince egy alkalommal megtérített egy nagyurat, aki előbb istentelen életet élt, és különösen párbajaiban sok ember megölt.

Ez az ember annyira Istené lett, hogy minden javait a szegényeknek és az Egyháznak adta. Egyszer könnyekkel szemében így szólt szent Vincéhez: „Ó atyám, miért nem engedi, hogy mindentől megváljak? Hogyan hívhatnak keresztény embert úrnak, és hogyan lehet valamije, amikor az Isten Fia oly szegényen élt a földön!”

Ratisbonne Alfonz a Csodásérem nagy megtérte.

A megtérés előzményei.

(Folytatás.)

Vasárnap, 1842 január 16-án.

Ratisbonne másnap hűségesen meg is jelent. Nagyon elhatározottnak látszott és így szólított meg: „Nos, remélem, hogy már nem gondolsz tegnapi álmaidra. Azért jöttem, hogy elbúcsúzzam, mert ez éjjel okvetlenül elutazom.”

— „Az én álmom? Ha így nevezed is, többet gondolok rá, mint valaha. Elutazásról pedig ne beszéljünk, mert azt egy héttel okvetlenül el kell halasztanod.”

— „Az lehetetlen. Már lefoglaltam helyemet a postakocsiban.”

— „Sebaj, majd elmegyünk a menetjegy-irodába és bejelentjük, hogy nem utazol el.” —

— „Most az egyszer igazán nem maradhatok. Nagyon elhatároztam már, hogy okvetlenül elutazom ma.” —

— „Én pedig éppoly erősen elhatároztam, hogy nem engedlek elutazni. Inkább reád zárom szobám ajtaját.”

És beláttattam vele, hogy nem hagyhatja el Rómát anélkül, hogy meg ne nézne egy szép ceremóniát a Szent Péter templomban. Pár nap múlva alkalma lesz rá. Magam is csodálkozom nyakasságomon, de annyira rábeszéltem az itt maradásra, hogy végre is együtt indultunk el a menetjegy-irodába és kitöröltük nevét a jelentkező utasok sorából.

Azután elvezettem néhány templom megtekintésére. A mai napon atyai barátomnál, Laferonnays grófnál ebédeltem. A délután folyamán elmondottam neki, milyen gondolat foglalkoztat. Megkértem őt, egyesítse imáit az enyémekkel, hogy ezt a fiatal zsidót megtéríthessük.

E bizalmas beszélgetés folyamán ő is megvallotta nekem, hogy mindenkor nagy reménye volt a szentséges Szűz hathatós pártfogásában. Még abban az időben is, amikor politikai elfoglaltsága nem engedte meg neki, hogy úgy gyakorolja vallását, mint utolsó éveiben tette, a szent Szűz iránti bizodalma mindig határtalan volt. „Bizzék csak erősen — ismételte, — ha az *Emlékezzél*-t imádkozza, meg fog térni ő is, de még mások is.”

Hétfő, 1842 január 17.

Ma is néhány sétát tettem Ratisbonne barátommal, aki egy óra tájban fölkeresett. Szomorúan tapasztaltam, mily kevés eredményt értem el nála tegnapi beszélgetéseimmel. Most is csak éppoly ellenséges és lekicsinylő érzületet tanúsított a katolikus vallás iránt. Érveim elől — amelyek megcáfolására még csak fáradságot sem vett magának — egyszerűen tréfáival tért ki.

Laferronnays gróf ma este tizenegy órakor, majdnem hirtelen meghalt. Amilyen épületes buzgóságú volt utolsó éveiben, éppoly szép példáját hagyta hátra gyászoló családjának utolsó óráiban tanúsított nagy türelmével és érnységével. Így a nagy fájdalomban is az a remény vigasztalta őket, hogy a jó Isten azért hívta magához ezt a jó lelket, mert már megérett a mennyországra.

Már régóta úgy szerettem őt, mint édes atyámat, azért övéinek könnyeivel együtt kivettem részemet azokból a gondokból is, amelyeket ily fájdalmas esetek a családra rónak. De Ratisbonne emléke azért egy pillanatra sem hagyott el, még barátom koporsója mellett is folytonosan üldözött.

Kedd, 1842 január 18.

Az éjjel nagyobb részét e gyászoló család körében töltöttem. Talán senki sem értette úgy meg fájdalmukat, mint én, és nehezemre esett a gondolat, hogy magukra hagyjam őket. De másrésről Ratisbonne megtérítésének eszméje sem hagyott nyugtot. Úgy tűnt föl, mintha egy

láthatatlan kéz mindig feléje vonzana. Nem akartam elválni legjobb barátom kihült tetemétől; de nem tudtam megszabadulni e fiatal lélekre való gondolattól sem, akit szent hitünknek megakartam nyerni.

Ezt a benső küzdelmemet közöltem Gerbet abbéval, aki később Perpignan püspöke lett, akkoriban pedig a Laferronnays grófi család látható őrzőangyala és vigasztalója volt. „Menjen csak — mondotta nekem — és folytassa megkezdett munkáját. Ezzel a megboldogult gróf szándékát is teljesíti, aki halála előtt is még oly buzgón imádkozott e fiatal ember megtéréseért.”

Megint Ratisbonne után futottam tehát. Mihelyt megtaláltam, egymás után mutogattam meg neki vallási régiégeinket, hogy a katolicizmus eszméjét kissé megértessem vele. De hiába beszéltem neki.

Majd felszólítottam, kísérjen el még egyszer az Ara Coeli templomba, ahol az első alkalommal oly különös megindulást érzett. Sajnos! nagyon futó megindulás lehetett az, mert egészen hidegen fogadta ajánlatomat, és fejtegetéseimre ismét csak tréfával válaszolt. „Majd ha Malta szigetén leszek, visszagondolok mindezekre. Lesz rá elég időm, mert két hónapot kell ott töltenem. Legalább majd nem unatkozom.”

Szerda, 1842 január 19.

A Capitolium és a Forum felé irányítottuk lépteinket. Ott a Coelio hegyen emelkedik a Szent-István templom, amelynek falait köröskörül freskók borítják. Ezek a freskók megdöbbentő valósággal tárják elénk azokat a kínokat, amelyeket a Vértanúk elszenvedtek. Ratisbonne megborzadt e jelenetek láttára. „Borzasztó látvány! — kiáltott, hogy elejét vegye megjegyzéseimnek. — „De a középkorban a ti hitsorsosaitok is éppoly kegyetlenek voltak a szegény zsidók iránt, mint az egyházüldözők az első századok keresztényei iránt.”

A Lateráni Szent-János templomban felhívtam figyelmét az Apostolok szobrai alatt elhúzódó relief-képekre,

amelyek egyrésről az ótestamentomi előképeket mutatják be, másrésről pedig ugyanazok megvalósulását a Messiás életében. Ezt a párhuzamot nagyon elmésnek találta.

Ratisbonne különben nagyon csodálkozott ama nyugodt elhatározásomon, hogy őt okvetlenül megtérítem. Biztosított, hogy most még nagyobb zsidó, mint volt. Én pedig azt válaszoltam neki, hogy Isten ígéréteben rendületlenül bízva, az a meggyőződés, hogy — miután jó-hiszemű zsidó — egy szép napon egészen biztosan katolikussá lesz még akkor is, ha az Úrnak angyalát kellene elküldenie hozzá hogy felvilágosítsa őt.

Éppen ekkor értünk a *Scala santa*, a Szent Lépcsőhöz. Társamra mutatva, kalap levéve, hangosan ezt mondtam „Üdvözlégy szent lépcső! Lásd, ez az ember is egyszer majd térdenállva megy föl rajtad!” — Ratisbonne e szavakra hangosan fölkacagott.

El is váltunk. S én a legkisebb reménysugarat sem vihettem magammal arra nézve, hogy csak egy kicsit is megingathattam őt zsidó meggyőződésében. De annál inkább bíztam abban, aki azt mondotta: „Zörgessetek, és megnyitattik nektek.” Elmentem kedves halottamhoz, hogy imádkozzam. Koporsója mellé térdelve kértem őt, segítsen megtéríteni fiatal barátomat, hiszen, mint reménylettem, ő már élvezzi a dicsőültek boldogságát.

(Folytatjuk.)

Szent Vince gondolataiból.

Alázatosság.

Az alázatos léleknek sajátsága, hogy semmi más megbecsülésre nem áhítozik, mint a tiedre, Istenem, aki egyedül ismered az ő értékét.

Az alázatos lélek kerüljön minden tetszelgést. Pedig ez cly könnyen csúszhatik be, kivált a kimagasló tisztségekbe. Ó, mily veszedelmes velejárója a jócselekedeteknek a hiú tetszelgés! Pestis az, mely megrontja a legszentebb tényeket is.

Társulati Hírek.

1. Csodás gyógyulások Boldog Lujza közbenjárására.

Jó főtisztelendő atyánk tudatja kedves nővéreinkkel, hogy dicső Anyánk a közelmúltban itt, édes hazánkban is megmutatta, milyen hathatós az ő pártfogása Isten előtt, és hogy milyen szívesen jár közben azok érdekében, akik bizalommal fordulnak hozzá segítségéért.

Két különböző egyházi férfiú, akik nővéreink révén ismerik dicső Anyánkat és különös tisztelettel viseltetnek iránta, súlyos és reménytelen betegségükben szent kilenceddel fordultak hozzá. Mind a kettőnek veszélyes, rákos daganata támadt, az egyiknek mellén, a másiknak lábán. Az orvosok kétes kimenetelű műtetre határozták el magukat. De egyiknél sem volt rá szükség, mert már a szent kilenced tartama alatt magától visszafejlődött a daganat, s a két áldozár most teljesen egészséges.

Az apostoli iskola egyik legkitűnőbb tanulója egy kirándulás alkalmával tövissel sértette meg balkeze mutatóujját, s abból vérmérgezés támadt. A kezét ismételen felválták az orvosok, de hasztalan, a baj csak mindinkább rosszabbodott. Három kórházban is úgy találták, hogy a mutatóujját okvetlenül le kell venni, hogy a kezét és kart megmenthessék.

Ámde a kis fiú minden áron pap akar lenni, mutatóujj nélkül pedig nem lehet azzá. Boldog Lujza hathatós közbenjárásához fordultak tehát. Az egész ft. missióház és — mivel a fiúcska nővére a jelölt-iskolában van, — a Máriaház is együttesen szent kilencedet tartott boldog Anyánkhöz egy papi hivatás megmentéseért. S mi történt? Dr. Sándor főorvos, aki szintén feltétlenül szükségesnek tartotta, de kérésünkre még kissé elhalasztotta az ujj le-

vételét, pár nap multán feltűnő javulást állapíthatott meg, s a szent kilenced végeztével a kis fiú már gyógyultan folytathatta megszakított tanulmányait. Remélhetjük most már, hogy a tiszta jeles tanulóból idővel buzgó lazarista és dicső Anyánknak holtáig hálás tisztelője lesz.

Csodák kellene még. Kérjük csak bizalommal, és megkapjuk.

2. A belga missiótelep karácsonya.

Belgiumban működő kedves nővéreink első karácsonya az idegenben kissé szokatlanul folyhatott le. Így írnak:

„A mi karácsonyunk egész csendben, csak szívünk bensejében folyt le, de a kis Jézus békéjével telve. Karácsonyfáról szó sem volt. De 23. 24. és 25-én szentségimádás volt a plebániatemplomban. Karácsony böjttjén nagymosás volt, délután 3 órakor még javában ruhát teregettünk. Csak lélekben kísérhettük el drága Előjáróinkat a kedves szemináriumba, a jelöltekhez és a gyermekekhez, mindenkinek kegyelemteljes ünnepeket kívánva.

A mosás befejeztével elmentünk a szentségimádásra. Ott aztán kitört belőlünk a régóta visszafojtott honvágy fájdalma. De azért egy kis honi szent estében is volt részünk. Egy, a közelben lakó kis magyar családot kerestünk föl, ahol az apa egy bányaszerencsétlenség folytán mindkét lábát elvesztette. A mi klinikánkon feküdt egy teljes évig, élet s halál között. Itt a szülőkkel együtt mi is élveztük a két kis fiú magyaros örömeit, egy szépen feldíszített karácsonyfa alatt.

A szent-esti szünórában minden magyar karácsonyi éneket el kellett énekelnünk az itteni kedves nővérek gyönyörködtetésére, miközben a magunk készítette cukorkákat piros és zöld papirosba csomagoltunk, kedves magyarjaink számára.

Éjféli misénk nem volt, de úgyszólván reggeltől délig a kisdéd Jézus vendégei voltunk, mert hét szentmisét hallgathattunk. Itthon is volt énekes misénk. Mi is segítettünk énekelni, latin, francia és flamand nyelven. A gyönyörű zenés nagy misét pedig a főtisztelendő úr a miszándékainkra mondotta.

Magyar testvéreink karácsonyi ünnepe 30-án délután volt. A magyar konzultól 500 frankot kaptunk célra. Ezen játékot és édességet vettünk a gyermekek részére. Éppen 100 gyermek volt. Az édességet krepp papírból készített csinos zacskókban, a színpad két oldalán felállított fenyűfákra akasztottuk, ezenkívül ezüstlánc és gertya is volt rajta. Nagyon jól festett. A játékokat maga a konzul úr osztotta ki. Még a pólyás babák is kaptak csörgőt.

Nagyon csodálkozott a konzul, hogy minden gyermeket nevéen szólítottunk. Az ünnepség után kis zártkörű megbeszélést tartott velünk, végleges letelepedésünk és új házuk érdekében.

Kedves nővéreink imáiba ajánljuk ezt a kis belga-magyar kolóniát. Amint látják, még sok küzdelemmel jár a kezdet és kivált a megtelepedés és lakás kérdése nagyon nehezen. Pedig csak akkor tudnak majd eredményes működést kifejteni, ha saját helyiségekben gyűjthetik össze szétszórt magyar testvéreinket.

3. Nővéreink a földrengés alatt.

Chili tartomány vizitátornője a következőképen számolt be nagyontisztelendő anyánknak az ottani földrengés eseményeiről:

„Santiago-ban nem volt földrengés. De mikor Talca elpusztult, hosszasan megrázta a mi földünket is. Nagyon aggódtunk ottani nővéreink sorsa miatt. De a sürgönydrótok elszakadtak és december elsejétől kezdve semmi hír

sem érkezett. A hadügyminiszter azonban meglátogatta Talcát, és felesége oly kedves volt, hogy visszatérte után értesített bennünket ottani kórházunk teljes pusztulásáról. Központunkból azonnal elment két nővér, később asszisztens-nővérünk is, hogy segítségére legyen sújtott nővéreinknek. Szegények a szabad ég alatt, székeken ülve töltötték az éjszeleket, amíg meg nem érkeztek a sátrak. Hozzá még folytonosan esett az eső is. Úgy főznek, mint a katonák, az udvar közepén. A doktorok és a katonaság, egyszóval mindenki, aki a romok eltávolításán dolgozik, a betegek fazekából meríti ételét. A sekrestye részben megmaradt, azért oda helyezték el egy szekrénybe a Legszentebbet."

Később az asszisztens-nővér is beszámol:

„Hétfőn, december 3-án, Központiházunkban Mária-nap volt, és a körülbelül nyolcszáz Máriagyermek fogadása és foglalkoztatása nem engedte meg, hogy a nagyontisztelendő vizitátornő maga menjen szorongatott leányainak segítségére. Azért engem küldött el, hogy elvigyem anyai részvétét és meglássam, mire van szükségük. Alig pillantottak meg nővéreink, sírva vezettek be az első emeleten levő elpusztult kápolnájukba. Csak a Szeplőtelen Szűz szobra áll sértetlenül, magasra emelt trónusán. A legkisebb sérülést sem szenvedte, mintha csak azt mondaná! „Miért félték? Látjátok, én most is veletek vagyok.”

A Santiago-i Vöröskereszt azonnal sátrakat vitetett Talca-ba, hogy a sok sebesültet azokba helyezhessék. Még három nappal a földrengés után is húztak ki szegény megcsonkított embereket a romok alól. Nővéreink egy szállólugasban rendezték be hálótermüket és ebédlőjüket. De a folytonos esőben hogyan bírják majd ki ezt a szellős lakást? Talán majd egy új épületbe költöznek, amely ugyan szintén sokat szenvedett, de az építésmérnök állítása szerint falai még nem fenyegetnek beomlással.”

4. XI. Pius a kicsinyek között.

Maurice Mária anyja az *Osservatore Romano* olasz folyóirat egyik közleményét küldte el, mely szentséges atyánk jubileumi évének megkezdéséről szól.

„XI. Pius pápa első szentmiséjét 1879 december 20-án mutatta be. Tehát az elmúlt év december 20-án kezdette meg jubileumi évét.

Amikor meghallotta a szentséges atya, hogy a Szent Péter árvaház százhusz 6-7 éves kis gyermeke éppen buzgó lelkigyakorlattal készül rá, hogy ezen a szép napon járuljanak első szent áldozásukhoz és azt a szentséges atya szándékára ajánlják fel; ez annyira meghatotta őt, hogy elhatározta, miszerint maga nyújtja nekik az Angyalok Kenyerét a Szent Péter templomban.

A kis fiúkat áldozárok, a leánykákat a Szeretet Leányai készítették elő a fontos ténykedésre. Az előkészítő szentgyakorlat folyamán több magas főpap, köztük Gasparri kardinális jelenlétében be kellett számolniok kellő tudásukról is. Ezek el voltak ragadtatva a kicsinyek helyes felfogása és jó készülete fölött.

December 20-án a Szent Péter tere már kora reggel feketélt a Bazilikába tóduló embertömegektől. A százhusz kis gyermek nagy lelki összeszedettségben és meghatottságban foglalt helyet a Szeplőtelen Szűz kápolnájában, ahol befejezték buzgó készülötüket. Azután nagyszámú előkelőség: a kardinálisok, hivatalos egyéniségek, a diplomáciai kar, a szentatya családja, a püspökök és prelátusok között szembetűnő helyet foglaltak el. Imádkozva és énekelve közeledtek és csodálatos szépen viselkedtek. Egyetlen fej sem mozdult, egyetlen kíváncsi tekintet sem vetettek a környezetre. A kísérő áldozárok és nővérek irányítása mellett csendesén foglalták el kijelölt helyüket.

Most megszólaltak az ezüst harsonák, és megjelent

a Bazilika háttérében Krisztus helytartója a („sedia gestatoria”) hordozható trónusán, bíbor köpenyébe burkolva.

XI. Pius elmondja előkészületi imáit, és mély áhítattal megkezdi a szentmisét. Ez alatt liturgikus énekeket énekelnek, a Szentostya és a kehely fölmutatását az ezüst harsonák zengése üdvözli. Most megkezdődik az áldoztatás. Amikor fölmutatja a Szentostyát, úgy tűnik föl, mint ha az isteni Mester szavát hallanók: *Engedjétek hozzám jönni a kisdedekeit!*

És az apró kis emberkék megindulnak a hatalmas lépcsőzeten fölfelé, az oltár elé. Olvan kicsinyek, hogy le sem térdelhetnek, mialatt Jézus Krisztus helytartója ajkukra helyezi az Isten Bárányát. Mindegyiknek szívében ott van az ártatlanság, és pedig első ártatlansága, a legszebb adomány, amit a lélek Istenének nyújthat. De isteni Vendégükkel szívében ezek a kicsi lények is naggyá lesznek. Oly naggyá, hogy magukba zárhatják a végtelen nagy Istent.

A szentmisének vége. Rövid hálaadás után a kis első áldozók elvonulnak a szentséges atya előtt és megcsókolják gyűrűjét. Őszentsége többeket meg is szólít és megkérdezi, hány éves. Mindegyikük egy kis ezüst érmet kap, az ő arcképével. Hátlapján pedig e felírás olvasható: „XI. Pius pápa a Vatikán Szent Péter templomában kezdte meg áldozárságának 50-ik évét, és nekem a szentáldozást nyújtotta.”

Az árvaházba visszatérve pedig minden gyermek egy nevére címzett csomagot talált, hasznos és kellemes meglepetésekkel.

Etienne Keresztelő János

XIV. általános főnök életrajza.

1801 - 1874.

9. Az új generális atya.

Az általános nagygyűlés 1843 aug. 1-én nyílt meg. Már a kiküldöttek megérkezése alkalmával örömmel tapasztalták, hogy a szívek és a nézetek teljes egysége uralkodik közöttük. De az új főnök megválasztása tekintetében nagy volt a határozatlanság. Az előterjesztett egyének nevei semmiképen sem elégitették ki őket. Lassankint mindjobban Etienne és Poussou köré csoportosult a közbizalom. Az eredmény szinte előrelátható volt, és a szavazás napján 30 közül 21 szavazat Etienne nevére szólt. Megvolt tehát a Társulat új általános főnöke.

Két kiküldött nyomban érte is ment, mert Etienne titkári és általános prokurátori minőségében nem vett részt a választási gyűlésen. Sápadtan és meglörten fogadta a kiküldöttek hódolatát és szokásos kézcsókját.

Közvetlenül megválasztása után a társalgóba is hívták. A Szeretet egyik leánya kérte le. S nagy meglepetésére, kit talál ott? Az idős Colange nővért, a Metz-i szeretetház szolgáló-nővérét. Ugyanazt, aki theologus korában annyi szeretettel édesgette őt szent Vince családjába. Bár semmi biztosat nem tudott a jó nővér, de szeretete megsejtette a történeendőket és eljött, hogy az új generális atya első áldását vegye.

Etienne atya — aki máskor oly nyugodt és annyira ura volt önmagának, — most szinte megbénult a meglepetéstől és lankadni érezte erejét a súlyos teher alatt, amit vállára helyeztek. Azért — mihelyt kivonhatta magát rendtársai szerető hódolatából, — azonnal a kápolnába sietett

és a legméltóságosabb Oltáriszentség előtt leborulva, hosszas, buzgó imába mélyedt.

„E pillanatban — mondotta el később — hirtelen megszűnt és lecsillapult lelkem réműlete. Úgy tűnt föl nekem, hogy Üdvözítőnk gyengeségemen szánakozva, arról biztosított, hogy ő maga fogja vezetni a Társulatot, ha csak hűségesen fenntartom benne a szent Vince által létesített teljes szabályszerűséget. Isten nem kíván tőlem mást, mint hogy teljes egészében helyreállítsam a szent Alapító művét.

Látni fogjuk majd, hogy Etienne atya — megválasztásának első percétől az utolsóig — hű maradt e programjához. És megértjük majd akkor, hogy — amikor a kettős Társulat újjáalapítójának nevezték — azt nem annyira azzal érdemelte ki, hogy a külső műveket rendkívüli módon fejlesztette, mint inkább azzal az állandó törekvésével, hogy szent Vince szellemét és elveit újból fölélessze.

Mikor Etienne atya általános főnökké lett, negyvenkettedik életévét töltötte be. Az emberi élet ama korszakába lépett, amelyben még fizikai erőinek teljében, s szellemi és erkölcsi tehetségeinek is teljes birtokában van. Magas testalkatú, erőteljes vonású, méltóságos magatartású volt. Egész lényén a tekintély kifejezése ömlött el, de erősen mérsékelve kedves mosolyával és szeretetteljes modorával. Ritkán látni együtt annyi jószágot és méltóságot, és talán soha annyi külső előnyt, ami liszteletet parancsol és egyben bizalmat is gerjeszt.

Rége óta oly gyenge egészsége idővel megerősödött, és minden külső fáradság és megszakítás nélkül végezhetette munkáit. Szinte lehetetlennek látszott, hogy egyellen ember megbírja azt a kiterjedt és sokágú tevékenységet, amit a vezetésére bízott és folytonosan gyarapodó művek megkívántak tőle. De mint a rend és szabályszerűség embere, oly jól beosztotta idejét, hogy — szent Vince elve szerint — mindenre jutott.

Nagy éleslátása és biztos ítélete volt. Tanulmányaiban is rendkívüli tehetségeket árult el, kivált az egyházi tudó-

mányokban. Azonban már korán belemerült sokoldalú, adminisztratív munkálkodásaiba és a tanulmányoknak csak szabad idejét szentelhette. Így, nagy sajnálatára, tudományos kiképzése — bár szolid és változatos — de mindamellett befejezetlen maradt.

Annál nagyobb volt azonban tapasztalati köre, s ez teljesen pótolta az előbbiét. Ha kevesebbet olvasott, annál többet látott és megfigyelt. Egy szempillantás alatt felfogta az egész ügynek összeségét, a nélkül hogy a részletek megzavarták volna. Minden vállalatnál egyenesen a cél felé törekedett, előre látta az akadályokat, és pontosan megjelölte azok elhárítási módját.

Ámbár igen szerencsés összetételű volt Etienne atya jelleme és Istentől kapott vezetőképessége, mégis nem ebben rejlik a titka ama nagy dolgoknak, amiket Isten általa végbevitt. Sokkal magasabb és tisztább forrásból származott.

Etienne atya egészen szent Vincének volt iskolása. Ötven éven keresztül újra, meg újra olvassagatta ennek a nagy mesternek életét, konferenciáit, leveleit, sőt legkisebb intelmeit is. Ezekben találta meg a keresztény bölcseségnek ezerszerre magasabb tanait, mint akármely emberi számítás és okoskodás eredményét.

Ha tanácsot kellett adnia, valamely nehézséget megoldania vagy pedig egy vállalatot irányítania, első gondolata mindig ez volt: mit mondana vagy mit tenne ilyen esetben szent Alapítónk? Meg vagyunk róla győződve, hogy akár száz esetben is — amikor az emberek nagy éleslátásának, felülről kapott megvilágításnak avagy lángeszének tulajdonítottak valamely eredményt — a valóságban nem volt benne más érdeme, mint, hogy hűségesen követte szent Vince elveit.

Ez volt az az ember, akit a Missiótársulat, isteni sugallatra, élére állított. Senki sem lett volna alkalmasabb, hogy a szent Alapító művét annyi viszontagság és megpróbáltatás után ismét helyreállítsa és megszilárdítsa. Az ő magas intelligenciája megérezte korának szükségéit és

megértette, hogy szent Vincének szelleme mindennél alkalmasabb erre.

A keresztény szeretet gyakorlása az ő csodálatos műveivel, úgy tűnt föl előtte, mint az akkori társadalom bajainak legfőbb orvossága.

Szent Vince az ő szemében nem csupán saját századának embere volt. Még inkább a jelen század és az eljövendő századok embere volt ő, és gyermekei, akiket hivatásuk a keresztény szeretet szolgálatára szentel, a legmagasztosabb szerep betöltésére szemeltettek ki.

De vajjon nem tért-e el kissé a kettős Társulat szent Alapítóink szellemétől? Etienne atya úgy találta, és hangoztatta is. Hiszen a régi missióspapok között nevelkedett, akik túlélték a forradalom viharait. Az ő ajkukról hallották a Társulat történetét és annak tiszteletreméltó tradícióit. Azért nagyon jól meg tudta különböztetni a belopódzott idegenszerűséget és visszaéléseket. Azt is jól megértette, hogy mennyiben támaszkodhatik a múltra, hogy a jövőt fölépíthesse rá. El is volt határozva, hogy egész életét arra szenteli, hogy szent Vince művének visszaadja eredeti szépségét és szellemét.

(Folvtatjuk.)

Szünóra.

Erősfogadás.

Hírül hozták, hogy a III. elemi osztály rendetlenül menő az utcán. Megdöngtették a kapukat, hogy a kutyákat ingereljék, stb. Másnap jött a komoly rendreutasítás. „Igérvétek meg, hogy többé nem teszitek!” — E szavakra lelkesen áll fel egy kis csapat: „Kedves nővér kérem, a kedves nővér kalapjára repült egy kis katicabogár!”

Jézuska az óvodában.

A kis gyermek első nap jött haza az óvodából. Édesanyja kérde tőle: „Mit tanultál, kis fiam, az óvodában?” — „Semmit.” — „Hát nem volt ott a kedves nővér?” — „Nem volt.” — „Hát ki volt nálatok?” — „Ki? Hát a Jézuska.” — „A Jézuska? És hogy nézett ki, milyen ruhája volt?” — „Olyan kék, és nagy fehér kalapja volt.”

KÖZPONTI LAP

Havi közlemények
szent Vince szeretet-leányai számára.

15. ÉVFOLYAM. 1929. 3. SZÁM

TARTALOM: Százados évforduló 1930-ban. — A jelenések kápolnája. — Gyermekek nevelés. Neveljünk áhítatos jámborságra. — Szent Vince gondolataiból. — Ratisbonne Alfonz. — Társulati hírek. 1. A kettős Társulat kettős gyásza. 2. Első áldozás a szülőkkel együtt. — Szent Vince életéből. Határtalan bizalom. — Etienne Ker. János. 10. A Missiótársulat újjáalapítója. — Kérdések — Feleletek. 1. A nővérek lefotografálása. 2. A szentséges atya jubileuma. 3. Szabad-e kaucsuk sarkot viselni? — Szünórák.

Százados évforduló 1930-ban.

(Főtisztelendő Verdier (Verdié) generális atyától.)

Április hozza meg minden évben emlékünnepeit és évfordulókat annak az eseménynek, hogy szent Vince ereklyéit a mostani Szent-Lázárnak, a missióspapok anyaházának kápolnájába vitték át.

Ez a nap az 1830. év április 25-e volt. E naptól kezdve az értékes ereklyék újból elfoglalták az anyaház kápolnájában azt a díszhelyet, amelyen a nagy francia forradalom előtt őrizték és tisztelték annak a régi Szent-Lázárnak főoltárán, amelyben szent Vince élt és meghalt.

Miután a zavaros évek hosszú során át aránylag kevesebb tiszteletben részesülhetett a Szeretet Leányai anyaházának kápolnájában, a párizsi érsekség az Egyház békéjének helyreállításával ünnepélyesen átvitette a Missióspapoknak Sèvres utca 95. szám alatt levő, újonnan épült temp-